

BANGALORE – INDIJSKI SILICON VALLEY

Jasmina Bedrač

UDK: 913(548.2 Bangalore)

COBISS: 1.04

IZVLEČEK

Bangalore – indijski Silicon Valley

Bangalore, glavno mesto indijske zvezne države Karnataka, zadnjih nekaj let doživlja bliskovit razvoj, ki je zlasti posledica sprejetja Informacijsko tehnološkega načrta leta 1997. Kljub razvoju pa Bangalore še vedno ostaja tipično indijsko mesto z naraščajočimi razlikami med bogatimi in revnimi.

KLJUČNE BESEDE

regionalna geografija, Indija, Bangalore

ABSTRACT

Bangalore – the Silicon Valley of India

Bangalore, the capital of Indian state Karnataka is experiencing in the last few years a quick development, which is mainly result of Information Technology Policy that was announced in the year 1997. In spite of this development, Bangalore remains typical Indian city with increasing differences between wealthy and poor people.

KEY WORDS

regional geography, India, Bangalore

AVTOR

Jasmina Bedrač

Naziv: profesor geografije in zgodovine

Naslov: Veljka Vlahoviča 53, 2000 Maribor, Slovenija

Telefon: +386 (0)2 47 12 802

E-pošta: jasminabedrac@hotmail.com

Bangalore, glavno mesto indijske zvezne države Karnataka, je svoje ime dobilo, kot pravi legenda, po kuhanem fižolu (»Benda Kaluru«), ki ga je tukaj živeča starka postregla lačnemu kralju v desetem stoletju. Sodeč po zgodovinskih dejstvih pa je današnje mesto Bangalore ustanovil leta 1537 plemenski poglavar Kempe Gowda. Od takrat je Bangalore zamenjal kar nekaj vladarjev; med najpomembnejšimi so bili mysorska dinastija Wodeyar, Haidar Ali, njegov sin Tipu Sultan, pa seveda tudi Britanci, ki so zapustili čudovite avenije, parke, cerkve, muzeje in vile. Najbolj mogočna ter razmeroma nova stavba (zgrajena leta 1954) pa je vsekar Vidhana Soudha, kjer je sedež sekretariata in državnega zakonodajnega zbora. Za Indije je ta zgradba v neodravidskem stilu pomembna ne samo zaradi svoje funkcije, pač pa tudi kot turistična atrakcija, ki razsvetljena ob nedeljah zvečer privabi številne radovedneže in občudovalce. Omembe vredne so tudi arhitekturne stvaritve, kot so Attara Kacheri, kjer ima svoj sedež državno sodišče, Vladni muzej, Državna centralna knjižnica ter Bangalorska palača, v kateri še sedaj bivajo potomci zadnjega mysorskega maharadže iz dinastije Wodeyar.

Rast števila prebivalstva sovpadajo z gospodarskim napredkom. Hitro rast je doživelo mesto v času po letu 1950, kar dokazuje tudi rast števila prebivalstva. Leta 1951 je štelo mesto 786.000 prebivalcev, leta 1981 2.922.000, leta 1991 že 4.130.000 prebivalcev, danes pa naj bi štelo mesto več kot 6 milijonov prebivalcev. V zadnjih dvajset letih pa je Bangalore postal eden od pglavitnih južnoindijskih industrijskih centrov z usnjarsko, kemično, telekomunikacijsko, letalsko, elektronsko in računalniško industrijo. K temu je seveda pripomogla napredna vlada zvezne države Karnataka, ki je kot prva država v Indiji leta 1997 objavila Informacijsko tehnološki načrt. Glavni cilji tega načrta so bili izkoreniniti revščino, nuditi večje možnosti za zaposlitev in enakovrednost ženskam, računalniško opismeniti otroke v osnovnih šolah, usmeriti mlade v študij računalništva, elektrotehnike in informatike, kar bi jim kasneje omogočilo večje možnosti za zaposlitev, vzpodbuditi poslovno sodelovanje z nean-

gleško govorečimi državami ter dati dominanten položaj Karnataki in Bangaloru v informacijski tehnologiji. Investitorjem so nudili odlične pogoje; poleg razmeroma poceni delovne sile z visokošolsko izobrazbo so jim bili na voljo raziskovalni inštituti, infrastrukturno popolnoma opremljeni informacijsko tehnološki parki in največje davčne olajšave v Indiji. Znotraj informacijske tehnologije je dosegla največje razsežnosti vsekakor softverska industrija. Najpomembnejša tovrstna podjetja, ki imajo sedež v tem mestu, so IMB, Novell, Microsoft, Oracle, Sybase, Hewlett-Packard, Siemens, Motorola, Compaq in Digital.

Kot kažejo podatki, se je načrt izkazal za uspešnega. V obdobju 1991–1992 je 13 softverskih podjetij ustvarilo 1,5 milijona ameriških dolarjev prihodka, v obdobju 1998–1999 je 271 podjetij ustvarilo že 875 milijonov, za obdobje 2002–2003 pa napovedujejo celo 2,5–3,0 milijard ameriških dolarjev prihodka.

Preglednica 1: Softverska podjetja in njihov prihodek od leta 1991 do 1999 (2).

Leto	Št. softverskih podjetij	Prihodek (v milijonih ameriških dolarjev)
1991–1992	13	1,5
1992–1993	29	5,15
1993–1994	53	22,5
1994–1995	79	50
1995–1996	125	120
1996–1997	163	245
1997–1998	207	500
1998–1999	271	875

Zaradi pozitivnih, pa tudi negativnih posledic (preobremenjenost infrastrukture, nekontrolirano širjenje mesta, ekološko obremenjevanje okolja), ki jih je prinesel razvoj informacijske tehnologije v Bangaloru, se je vlada Karnatake odločila, da vzpodbudi in usmeri razvoj informacijske tehnologije tudi v drugih mestih Karnatake. Kot najprivlačnejša in najprimernejša

Slika 1: Vidhana Soudha je bila leta 1954 zgrajena v neodravidskem stilu in je sedež sekretariata in državnega zakonodajnega zbora indijske zvezne države Karnatake (foto: Igor Barton).

izstopajo Mysore, Hubli, Mangalore in Manipal.

Da je Bangalore postal indijski Silicon Valley, ima levo zaslugo liberalno usmerjena vlada Karnatake, ne gre pa tudi zanemariti naravnogeografskih značilnosti samega mesta, zlasti podnebnih značilnosti.

Podnebje. Bangalore se nahaja v samem osrčju južnega dela Dekanske planote, natančneje povedano na karnataškem platoju, ki se rahlo nagiba proti vzhodu. Mesto se ponaša z zelo ugodno klimo štirih obdobji oziroma letnih časov. Obdobje suše z jasnim vremenom traja od decembra do februarja. V tem obdobju so temperature najnižje (januarja je srednja minimalna temperatura okrog 14 °C), pade pa tudi najmanj padavin. Sušnemu obdobju sledi poletno obdobje od marca do maja, ko se pojavijo najvišje temperature, in sicer aprila (srednja maksimalna temperatura 33 °C), pade pa tudi že nekaj več padavin. Temu obdobju sledi monsunsko obdobje (veter piha z jugozahoda) od junija do septembra s prevladujočo nizko oblačnostjo in temperaturami, ki se gibljejo okoli 18 °C ter minimalnimi dnevnimi temperaturnimi amplitudami. Kljub temu, da je to deževno obdobje, pa pade največ padavin meseca oktobra, ki pa že sodi v postmonsunsko obdobje oziroma obdobje umikajočega se monsuna, ki v času oktobra in novembra piha s severovzhoda. V tem obdobju se pojavljata tudi jutranja rosa in megla, ki sta značilni tudi za obdobje suše. Ozračje tukaj ni ne vlažno in ne suho; najvišja relativna vlažnost je septembra (76%), najnižja pa januarja (63%). Mesto leži na nadmorski višini 949 m. Letno prejme 914 mm padavin, kar postaja ob naraščajoči potrebi po vodi za kmetijske, industrijske in gospodinjске namene vse večji problem. Je pa takšna klima, ki ne pozna ekstremov, nadvse ugodna za bivanje človeka, tudi belega človeka.

Ugodna klima in rdeča lateritna prst omogočata pašno živinorejo (drobnica in govedo) ter poljedelstvo (proso, sladkorni trs, betel, tobak, krompir, mango, papaja, grozdje, lubenice, banane, kokosovi orehi). Kljub 914 mm padavin, ki omogočajo rast tropskega listopadnega gozda, pa polja in nasade namakajo, in

Slika 2: Siemens je eno izmed najpomembnejših softverskih podjetij, ki ima svoj sedež na Mahatma Gandhi Roadu (foto: Igor Barton).

sicer iz vodnih zbiralnikov, saj tukaj ni na razpolago nobenih večjih tekočih ali stoječih voda.

Parki. Mesta Bangalore pa se ni po naključju prijelo tudi ime »Mesto vrtov«. Obiskovalca prevzamejo slikoviti drevoredi, ki aprila zacvetijo v vsej svoji pisanosti, ter urejeni in negovani parki, za katere skrbi množica vrtnarjev. Najznamenitejši je vsekakor Lalbagh, ki ima za sabo že kar častitljivo zgodovino. V 18. stoletju ga je ustanovil Haidar Ali, njegov sin Tipu Sultan ga je razširil s številnimi novimi rastlinskimi vrstami, pripeljanimi iz Kabula, Mauritiusa, Perzije in Turčije. V njegovem času je bil park v lasti kraljeve družine in zaprt za javnost, proti koncu 18. stoletja, ko je park prešel v roke Britancev, so ga še dodatno razširili s sadnim drevjem, cvetočimi rastlinami, začimbami in celo z zelenjavo (zelje, cvetača, korenje, rabarbara, zelena, špinata, repa, redkev, zelena solata, sladkorna pesa). Z namenom, da bi čim bolj oskrbeli najboljčuljivejše rastline, so zgradili rast-

Slika 3: Skoraj ni je stvari, ki je ne bi bilo mogoče kupiti na indijski tržnici, tudi na City marketu (foto: Igor Barton).

Slika 4: Razvoj je mestu in srečnim posameznikom prinesel nesluteno bogastvo, ki se kaže tudi v sami arhitekturi (foto: Igor Barton).

Slika 5: Brezdomci so svoje zatočišče našli na nikogaršnji zemlji, kjer so si postavili nekakšne šotore, kjer živijo brez vodovoda, kanalizacije in elektrike (foto: Igor Barton).

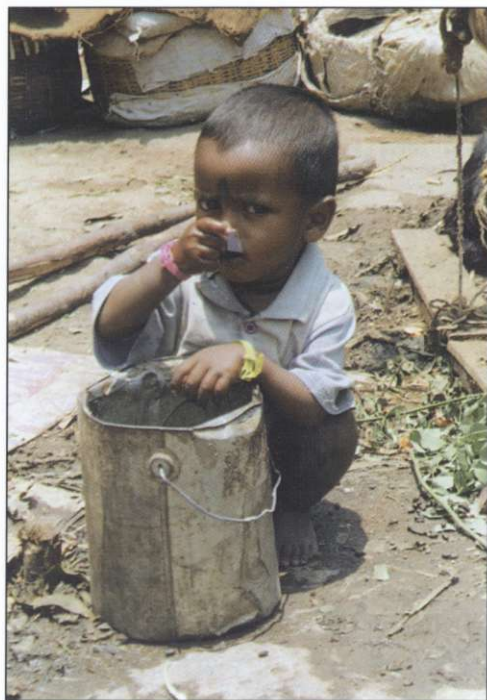
linjak, ki naj bi služil tudi kot razstavni prostor. Po vrnitvi parka v indijske roke je za dobo dvajsetih let (1836–1856) nadzor nad parkom prevzela Agro-hortikultura zveza, nato pa je nadzor prevzela vlada. Park danes meri že okoli 100 hektarjev in ga vsakodnevno, še posebno ob koncih tedna ter ob praznikih obišče množica ljudi. Park je tudi priljubljena točka za družinske piknike, za katerimi pa nemalokrat ostane tudi kup smeti.

Ne tako priljubljen in tudi ne tako množično obiskan je *Cubbon park*, ki pa je prava oaza miru sredi prometnega kaosa. Zjutraj se v park podajo zlasti ljubitelji tišine, zelenja in jutranjega teka. Popoldne je park skorajda prazen, razen redkih sprehajalcev lahko srečaš le speče ljudi na klopeh in potepuške pse. Sicer pa je bil ta park ustanovljen v 19. stoletju, ustanovil pa ga je kraljevi namestnik v Indiji, lord Cubbon, po katerem je park tudi dobil ime.

Tržnice. Zelene in pisane od cvetja ter sadja so tudi tržnice. Največja in tudi najcenejša

je tržnica z imenom *City market*, kjer se že od zgodnjega jutra preriva množica prodajalcev, kupcev ali pa le radovednežev. Se posebno pestre so vonjave, od sadno sladkih, ostrih vonjev začimb do vonjav po gnijoči zelenjavi, po krvi pravkar zaklanih kozličkov, jagenjčkov in piščancev ter po živalskih in človeških iztrebkih. Nekoliko čistejša je tržnica *Russel market* v samem središču mesta, kjer že za 20 rupij dobiš velik ananas ali kilogram banan ali pa šopek petnajstih vrtnic (1 rupija = 5 tolarjev). K temu pa sodi obvezno barantanje ter stokanje trgovca o njegovi številni družini, ki jo mora prehraniti in o dragi šolnini, ki jo plačuje otrokom. Dovolj vztrajni pa uspejo znižati ceno blaga za polovico ali pa še več.

Razlika med bogatimi in revnimi je videti nepremostljiva. Indijski Silicon Valley ali Mesto vrtov ali Bangalore, kot piše na zemljevidu, pa ostaja ob skokoviti rasti in hitrem razvoju še vedno tipično indijsko mesto, kjer se po tudi najbolj prometnih cestah brez-

Slika 6: Zapisan revščini (foto: Igor Barton).

skrbno sprehajajo svete krave. In prav te krave se prehranjujejo izključno z odpadki, žal pa niso edine. Kljub osupljivemu bogastvu, ki se kaže v razkošnih vilah in apartmajih, h katerim spadajo čistilke, vrtnarji, varnostniki in šoferji, pa te presune pogled na številne brezdomce, ki so svoje zatočišče našli v »šotorih« in barakah, postavljenih na nikogaršnji zemlji, brez vodovoda, kanalizacije in elektrike. Njihova kuhinja, kopalnica in pralnica, včasih pa tudi spalnica je velikokrat kar pločnik. Vladna pomoč in priložnostna dela velikokrat ne zadoščajo za preživetje, zato se ljudje, zlasti otroci in invalidi podajajo v beračenje, nemalokrat pa so v to prisiljeni in v ta namen tudi pohabljeni s strani staršev in skrbnikov. Srečuješ jih povsod, na ulicah, na tržnicah, pa tudi v avtobusih. In nesmiselno se je slepiti, da bo razvoj odpravil revščino in tudi beračenje. Razvoj bo le še v večji meri vplival na vse večji razkorak med bogatimi in tistimi, ki si bodo le s priberačenim denarjem lahko kupili prgišče riža.

1. Bangalore IT. The Official Website of the Department of Information Technology, Government of Karnataka. Medmrežje: http://www.bangaloreit.com/bangalore_parks.htm. 25. 10. 2000.
2. Bangalore IT. The Official Website of the Department of Information Technology, Government of Karnataka, India. Medmrežje: http://www.bangaloreit.com/karnataka_it/itindustry.htm. 25. 10. 2000.
3. Bangalore IT. The Official Website of the Department of Information Technology, Government of Karnataka, India. Medmrežje: <http://www.bangaloreit.com/Mahithi.htm>. 25. 10. 2000.
4. Bangalorennet.com. Your Complete Internet City Guide. System Solutions (Bangalore) Pvt Ltd. Medmrežje: <http://www.bangalorennet.com/culture/info.htm>. 25. 10. 2000.
5. India 2000. Research, Reference and Training Division. Publications Division. New Delhi, 2000.
6. India Handbook. Trade & Travel Handbooks. Trade & Travel Publications Ltd. Bath, 1995.
7. Oxford School Atlas. Oxford University Press. New Delhi, 2000.
8. Bangalorennet.com. Your Complete Internet City Guide. System Solutions (Bangalore) Pvt Ltd. Medmrežje: <http://www.bangalorennet.com/horticulture/history.htm>. 25. 10. 2000.
9. Bangalorennet.com. Your Complete Internet City Guide. System Solutions (Bangalore) Pvt Ltd. Medmrežje: <http://www.bangalorennet.com/horticulture/gardens.htm>. 25. 10. 2000.
10. Virtualbangalore.com. Multimedia Studio Limited. Medmrežje: <http://www.virtualbangalore.com/sightseeing/inBang.htm>. 25. 10. 2000.